

И тъй въ теченіе-то само на 60 — 70 години Българска-та писменность се обогати съ толкова списанія и даде такъвъ обиленъ плодъ. Въ тѣзи списанія Българскій езикъ се очисти и изработи тъй, що-то стана църковенъ и литературенъ езикъ на всички-тѣ Славене. У Руси-тѣ и Сръби-тѣ той и до сенова се употребява, като църковенъ езикъ.⁹⁾ У Чехо-Моравци-тѣ, Хърватѣ-тѣ и Словинци-тѣ той не можѣ да се удържи дълго време, защото-то тѣзи наши единоплеменници подпаднахъ подъ вліаніе-то на Римско-то духовенство, което, както ще видимъ по-долѣ, всякакъ гонѣше Българско-то богослуженіе (*ritus Bulgaricae gentis, vel Slavonicae linguae*). — Освѣнъ Славенски-тѣ племена, знайно е, че такожде Власи-тѣ и Албанци-тѣ пріехъ Българскій езикъ и до скоро го употребявахъ не само като църковенъ, нѣ и като писменъ. Ные имаме достовѣрни свидѣтелства, че и Турци-тѣ, когато се утвърдихъ въ Европа, и тѣ дълго врѣме сѣ употребявали Българскій езикъ въ свои-тѣ дипломатически сношенія съ съседни-тѣ царства. Единъ съвременикъ на Венгерскій кралъ Матей Корвинъ (отъ 1458 до 1490) говори: „*Mashiasъ разбира швърдѣ добрѣ Българскій езикъ, на който Турци-шѣ пишѣхъ свои-шѣ дипломи.*“¹⁰⁾

преведенъ за Русскій князь Святославъ, но въ 1848 г. се е нашълъ единъ списъкъ отъ него, въ предисловіе-то на който се говори: **Бѣликинъ** въ царехъ Симеонъ желаніемъ зѣло вжела (Востоковъ, опис. рукоп. Руменц. муз.) Това свидѣтелство се потвърждава и съ други доказателства, тъй що-то сега нѣма вѣче съмнѣніе, че той е преведенъ за Симеона, а за князя Святослава е само преписанъ единъ, отъ Българскій преводъ. Виж. Галахова Исторія Рус. Словесности, 46.

⁹⁾ Само не въ първоначална-та си чистота, защото-то кога-то въ 16-ти и 17-ти вѣкъ Руси-тѣ напечатахъ църковни-тѣ книги, тѣ ги напечатахъ по Русско-то правописаніе. Тѣй щото сегашни църковно Славенски езикъ е старъ-Българскій съ русско правописаніе.

¹⁰⁾ Engel Geschichte von Bulgarien in allg. Welthistorie t. 49, стр. 293. Виж. и Шафарика Gesch. der sl. spr. und litter. стр. 224.